

Revisorernas delårsrapport för år 2017

Revisorerna skall bedöma om resultatet i kommunens delårsrapport är förenligt med de mål för den ekonomiska förvaltningen som fullmäktige beslutat om i årsbudget och flerårsplan. Bedömningen skall avse både de verksamhetsmål och finansiella mål som fullmäktige fastställt och som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vi har inte funnit något som tyder på att de prognostiserade resultaten inte är förenliga med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budgeten. Fullmäktiges finansiella mål bedöms komma uppnås.

I delårsrapporten gör kommunstyrelsen ingen bedömning av måluppfyllelsen för de verksamhetsmässiga målen. Utifrån detta kan vi inte bedöma huruvida resultatet är förenligt med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige fastställt för perioden.

Enligt den information som erhållits under granskningen framkommer att ingen redovisning har skett utifrån de åtaganden som kommunen iklätt sig i och med undertecknandet av den s.k. Sverigeförhandlingen. Vi anser att medfinansieringen bör tas upp i bokföringen och redovisas som en avsättning. Revisionen avser att ha en fördjupad dialog kring frågan med kommunledningen inför årsbokslutet.

Grundat på vår översiktliga granskning har det, med reservation för de omständigheter som beskrivs ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättat i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

Resultatet för perioden uppgår till 161,0 mnkr. Årets helårsprognos innebär en budgetavvikelse på +90,0 mnkr och ett prognostiserat resultat om 131,0 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Vi har noterat att Skolnämndens hantering av fullmäktiges beslut med anledning av Motion 2012/31 "Mål, plan och riktlinjer för barngruppers storlek i förskolan" inte förefaller ha varit ändamålsenlig. Vi avser att återkomma i denna fråga i samband med vår revisionsberättelse för år 2017.

Åkersberga den 10 oktober 2017

För Österåkers kommuns revisorer

Bengt Olin

Bilagor

Granskning av delårsrapport per den 31 augusti 2017

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2017

Österåkers kommun

Sofia Nylund
*Certifierad kommunal
revisor*

Fredrik Birkeland
Revisionskonsult

Gustav Näslund
Revisionskonsult

Oktober 2017

pwc

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.3.	Revisionskriterier	3
2.4.	Avgränsning och metod.....	3
3.	Iakttagelser och bedömningar	5
3.1.	Lagens krav och god redovisningssed	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Bedömning.....	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	6
3.2.1.	Iakttagelser	6
3.2.2.	Bedömning.....	7

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2017-01-01 – 2017-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2017.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Enligt den information som erhållits under granskningen framkommer att ingen redovisning har skett utifrån de åtaganden som kommunen iklätt sig i och med undertecknandet av den s.k. Sverigeförhandlingen. Vi anser att medfinansieringen bör tas upp i bokföringen och redovisas som en avsättning. Revisionen avser att ha en fördjupad dialog kring frågan med kommunledningen inför årsbokslutet.

Grundat på vår översiktliga granskning har det, med reservation för de omständigheter som beskrivs ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2017.

- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultat är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2017. Detta utifrån att samtliga finansiella mål bedöms uppfyllas för helåret.

Utifrån beskrivningen i delårsrapporten avseende måluppfyllelsen för verksamhetsmålen kan vi inte bedöma huruvida resultatet är förenligt med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige fastställt för perioden. Att göra en bedömning av utfallet för helåret är ett krav enligt RKR 22. Avvikelsen från RKR 22 påpekades även vid granskningen av årsbokslutet 2016.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommuner är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska kommunens delårsrapport.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 9:9 a
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

2.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2017-xx-xx,
- förvaltningsberättelsens innehåll,

- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionsred i övrigt har.

Rapportens innehåll har sakgranskats av redovisningschef och redovisningsekonom.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Lagens krav och god redovisningssed

3.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till 161,0 mnkr. Jämfört med budget innebär det en avvikelse med +125,5 mnkr. Resultatet att stämma av mot balanskravet är 154,0 mnkr. Nämndernas utfall visar på en avvikelse gentemot budget på + 32,4 mnkr.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. En sammanställd redovisning har upprättats i delårsrapporten, där även de helägda bolagens prognoser för helåret redovisas.

Översiktlig förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättas.

Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet beskrivs. En samlad, övergripande redovisning av kommunens investeringsverksamhet framgår av förvaltningsberättelsen.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs. Resultatet för perioden uppgår till 161,0 mnkr. Jämfört med budget innebär det en avvikelse med +125,5 mnkr. Årets helårsprognos innebär en budgetavvikelse på +90,0 mnkr och ett prognostiserat resultat om 131,0 mnkr.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. Eftersom inga ackumulerade förluster finns sedan tidigare och periodens resultat är positivt uppfyller kommunen balanskravet. Bedömningen är också att balanskravet uppfylls även för helåret utifrån det prognostiserade resultatet för helåret.

Upplysningar om hur den kommunala koncernen definierats/avgränsats, vilka juridiska personer den består av och hur den förändrats i sin sammansättning under delårsperioden framgår.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkningar samt noter. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med gällande rekommendation. Sammanställda räkenskaper ställs upp jämte kommunens och omfattar de bolag som ska ingå.

Kommunen har under år 2017 ingått ett avtal inom ramen för Sverigeförhandlingen. Vi noterar att kommunen inte har bokat upp medfinansieringskostnaden som en avsättning.

Vissa andra upplysningar

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. I beskrivningen av redovisningsprinciperna anges att inga inventeringar genomförs vid ett

delårsbokslut, så som vid årsbokslut. Vidare anges att balanskonton som fungerar som genomgångskonton inte nollställs så som är brukligt vid årsbokslut.

Karaktern och storleken på jämförelsestörande poster lämnas som upplysningar i not till resultaträkningen. Inga extraordinära poster finns under perioden. Inga förändringar av väsentliga ansvarsförbindelser under året.

3.1.2. *Bedömning*

Enligt den information som erhållits under granskningen framkommer att ingen redovisning har skett utifrån de åtaganden som kommunen iklätt sig i och med undertecknandet av den s.k. Sverigeförhandlingen. Vi anser att medfinansieringen bör tas upp i bokföringen och redovisas som en avsättning.

Grundat på vår översiktliga granskning har det, med reservation för de omständigheter som beskrivs ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättat i enlighet med lagens krav och god redovisnings- sed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2017.

3.2. *God ekonomisk hushållning*

Kommunfullmäktige har fastställt ett måldokument för mandatperioden 2017-2019 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.

3.2.1. *Iakttagelser*

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2017:

Finansiellt mål	Resultat delår	Prognos för helår
Nettokostnadsandelen ska motsvara högst 99 % av skatter och bidrag.	Nettokostnadsandelen är för perioden 89 %.	Bedöms uppfyllas för helåret.
Kommunens utdebitering hålls så låg som möjligt under 2015-2018.	Kommunens utdebitering är 17:75 kr och sänktes med 42 öre inför 2017.	Bedöms uppfyllas för helåret.
Kostnadsutvecklingen per invånare ska inte överstiga 3,5 % i snitt under mandatperioden.	Kostnadsutvecklingen följs upp under hela mandatperioden.	Bedöms uppfyllas för helåret.
Investeringsvolymen som överstiger årets avskrivningar, ska finansieras med årets resultat.	Investeringsvolymen har finansierats med periodens resultat	Bedöms uppfyllas för helåret.
Årets resultat som överstiger 2 % av eget kapital ska reserveras för pensionsskulden i balansräkningen under eget kapital.	Reservering för pensionsskulden sker i årsbokslutet	Bedöms uppfyllas för helåret.

För helåret gör kommunstyrelsen bedömningen att samtliga finansiella mål kommer att uppfyllas.

Mål för verksamheten

Inför budgeten 2017 beslutade Österåkers kommunfullmäktige om sju övergripande mål (inriktningsmål). Till dessa mål antogs även indikatorer för respektive mål samt i bilaga till budgeten, resultatmål för varje nämnd kopplade till indikatorerna.

1. Österåker ska vara bästa skolkommun i länet.
2. Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade.
3. Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.
4. Ekonomi i balans.
5. Österåker ska ha en trygg miljö.
6. Österåker ska utveckla ett långsiktigt hållbart samhälle där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka.
7. Stark och balanserad tillväxt.

Det är nämnderna som har till uppgift att bryta ner och verkställa de sju övergripande målen. Modellen avseende mål- och resultatstyrning är nyligen implementerad i Österåkers kommun och beslut om implementering togs i april 2017. Modellen har därför inte tillämpats fullt ut av nämnderna till delårsbokslutet, något som enligt plan ska vara helt implementerat till budgetåret 2018.

I delårsrapporten anges följande kring måluppfyllelsen av verksamhetsmålen:

”Nämnderna redovisar i sina delårsbokslut vilka aktiviteter de genomför under året. Det finns ett utvecklingsområde avseende redovisningen av de resultat man har uppnått. I vissa fall kan orsaken vara att olika statistiska verktyg ännu inte finns att tillgå inför delårsbokslutet. De resultat som ändå redovisas per augusti visar på att möjligheterna är i de flesta fall goda att på årsbasis klara målen.”

Det finns ingen bedömning av utfallet för helåret per verksamhetsmål, utan det konstateras enbart att de resultat [som ändå] redovisas per augusti visar på att möjligheterna, i de flesta fall, är goda att på årsbasis klara målen.

3.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultat är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2017. Detta utifrån att samtliga finansiella mål bedöms uppfyllas för helåret.

Utifrån beskrivningen i delårsrapporten avseende måluppfyllelsen för verksamhetsmålen kan vi inte bedöma huruvida resultatet är förenligt med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige fastställt för perioden.

2017-10-10

Henrik Fagerlind
Uppdragsledare

Sofia Nylund
Projektledare